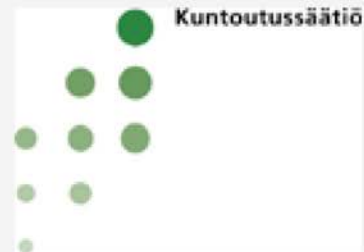

Järjestöjen tavoittamien ihmisten hyvinvointi ja toimintakyky

MIPA 4. työpaja, 13.9.2016

Vanhempi tutkija, Tuuli Pitkänen A-klinikkasäätiö

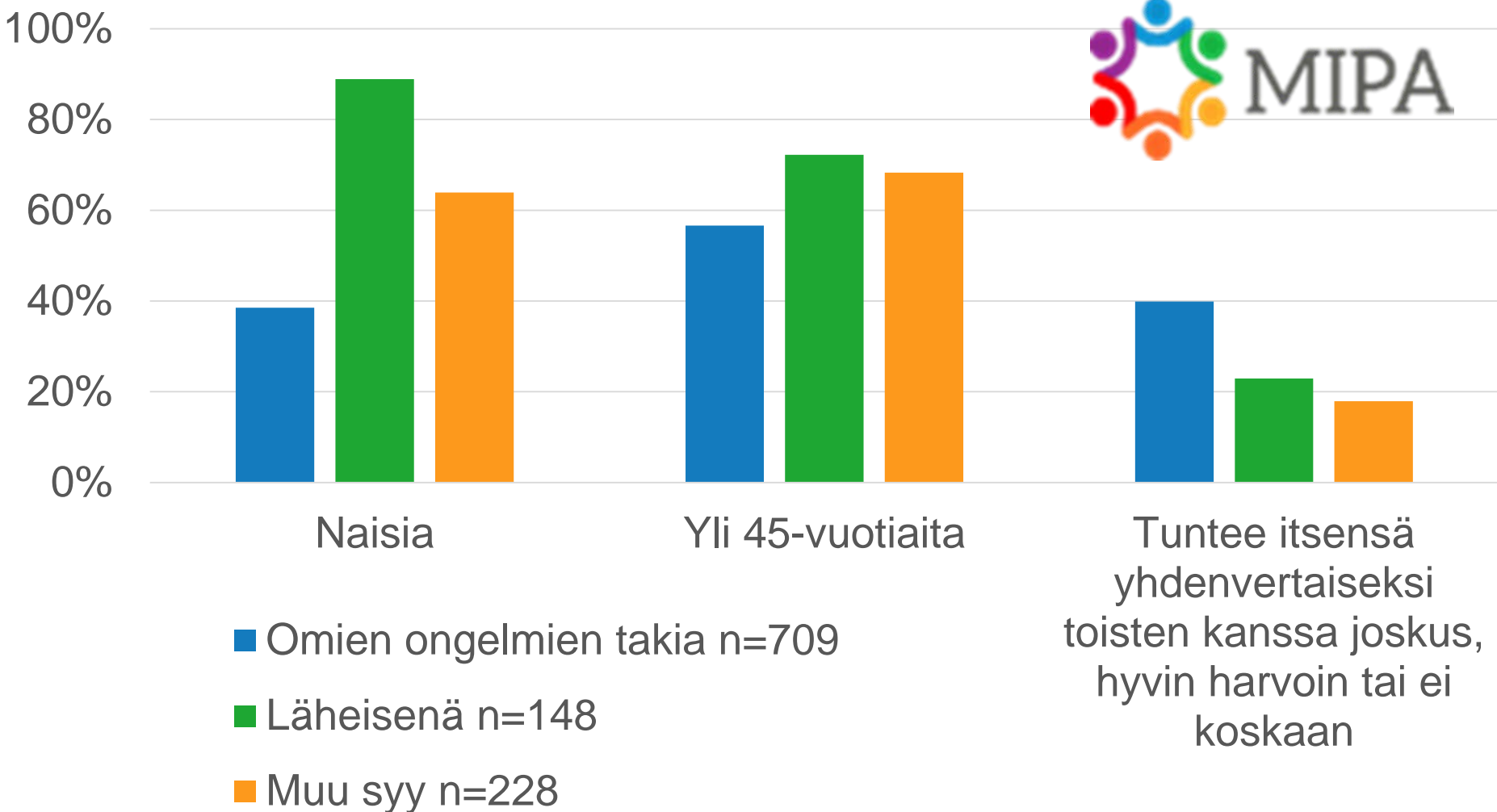

MIPA-hyvinvointikyselyyn vastanneista (n=1085)

- 603 oli palvelunkäyttäjiä/asiakkaita ja 482 järjestötoimijoita.
- Kyselyyn vastanneet edustivat järjestökenttää laaja-alaisesti mm. taustatietojen ja osallistumistavan suhteen.
- Vertaistuen hakeminen ja avun antaminen ovat keskeisiä järjestötoimintaan osallistumisen syitä.
- Kolme ryhmää: Omien ongelmien takia (n=709), Läheisenä (n=148), Muusta syystä (n=228)

Hyvinvointikyselyyn vastasi viime talvena 1085 päihde- ja mielen- terveysjärjestöjen toimintaan tai palveluihin osallistunutta: 3 ryhmää

Paradise24fin

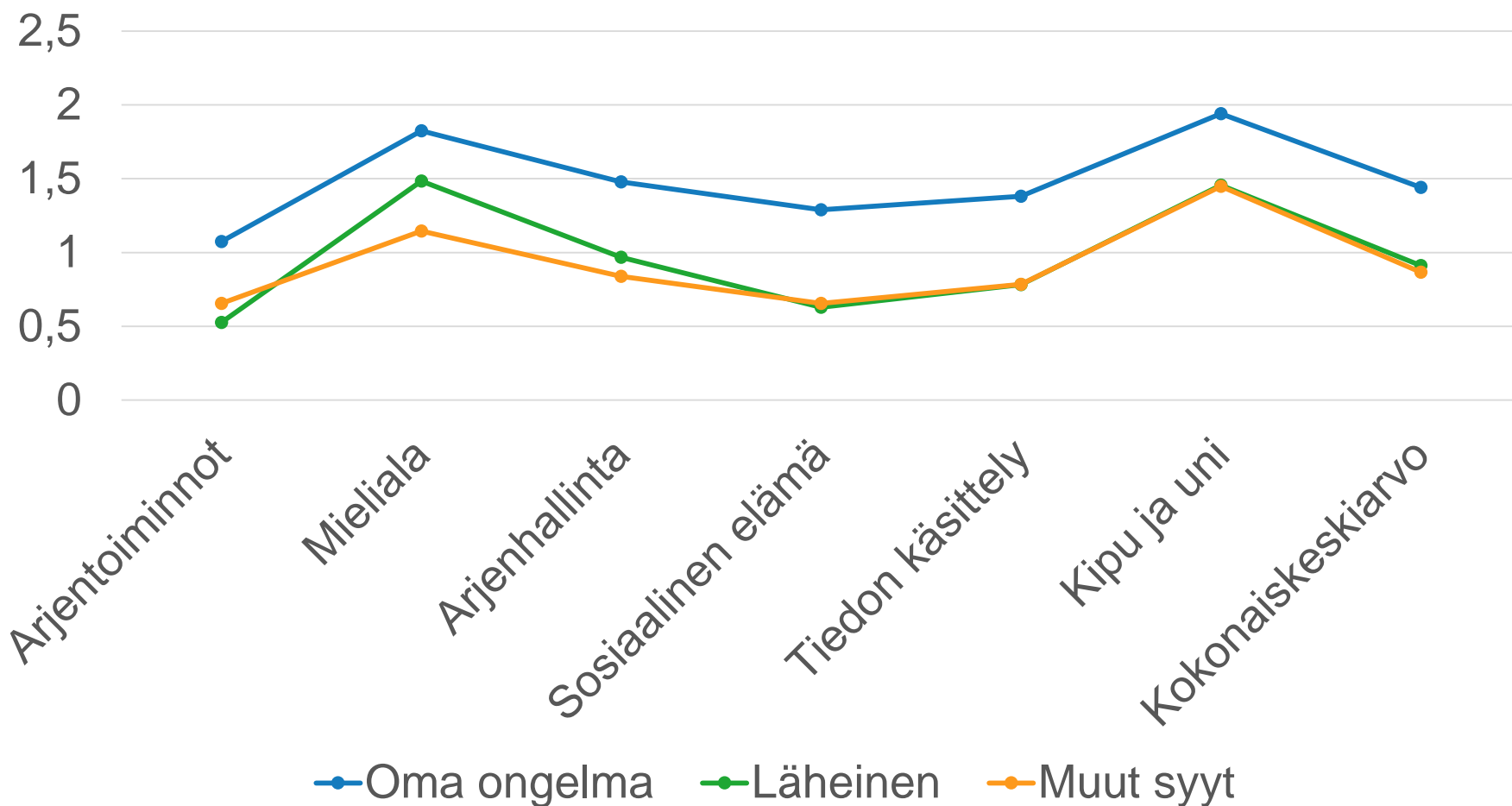
Kartoittaa toimintakykyä yleisesti esiintyvien psykososiaalisten vaikeuksien määrän ja suuruuden kautta.

24 kysymystä – summapisteidensä lisäksi 6 alaryhmää: arjentoiminnot, arjenhallinta, sosiaalinen elämä, tiedon käsittely, mieliala sekä kipu ja uni

	EI VAI- KEUKSIA	LIEVIÄ	KESKIN- KERTAI- SIA	SUURIA	ERITTÄIN SUURIA/ EN SELVIÄ
1. Minkä verran vaikeuksia sinulla on ollut sen vuoksi, että <u>et ole tuntenut itseäsi levänneeksi ja pirteäksi</u> päivän aikana (esim. tunnet väsymystä, olet voimaton)?	0	1	2	3	4
2. Minkä verran vaikeuksia sinulla on ollut löytää asioita, jotka <u>kiinnostavat</u> sinua?	0	1	2	3	4
3. Minkä verran ongelmia sinulla on ollut <u>ruokahalusi</u> suhteen?	0	1	2	3	4
4. Minkä verran ongelmia sinulla on ollut <u>unen</u> kanssa, esimerkiksi vaikeus nukahtaa, heräilyä usein yön aikana tai herääminen liian aikaisin aamulla?	0	1	2	3	4
5. Minkä verran ongelmia sinulla on ollut <u>ärtyneisyyden</u> suhteen, esimerkiksi että olisit aloittanut riitoja, huutanut ihmisille tai jopa lyönyt heitä?	0	1	2	3	4

Toimintakyky PARADISE24fin osa-alueet

keskiarvo (0=ei vaikeuksia; 4 = erittäin suuria vaikeuksia)

ELÄMÄNTILANNE

Miten arvioit OMAA tilannettasi elämän eri osa-alueilla TÄLLÄ HETKELLÄ?

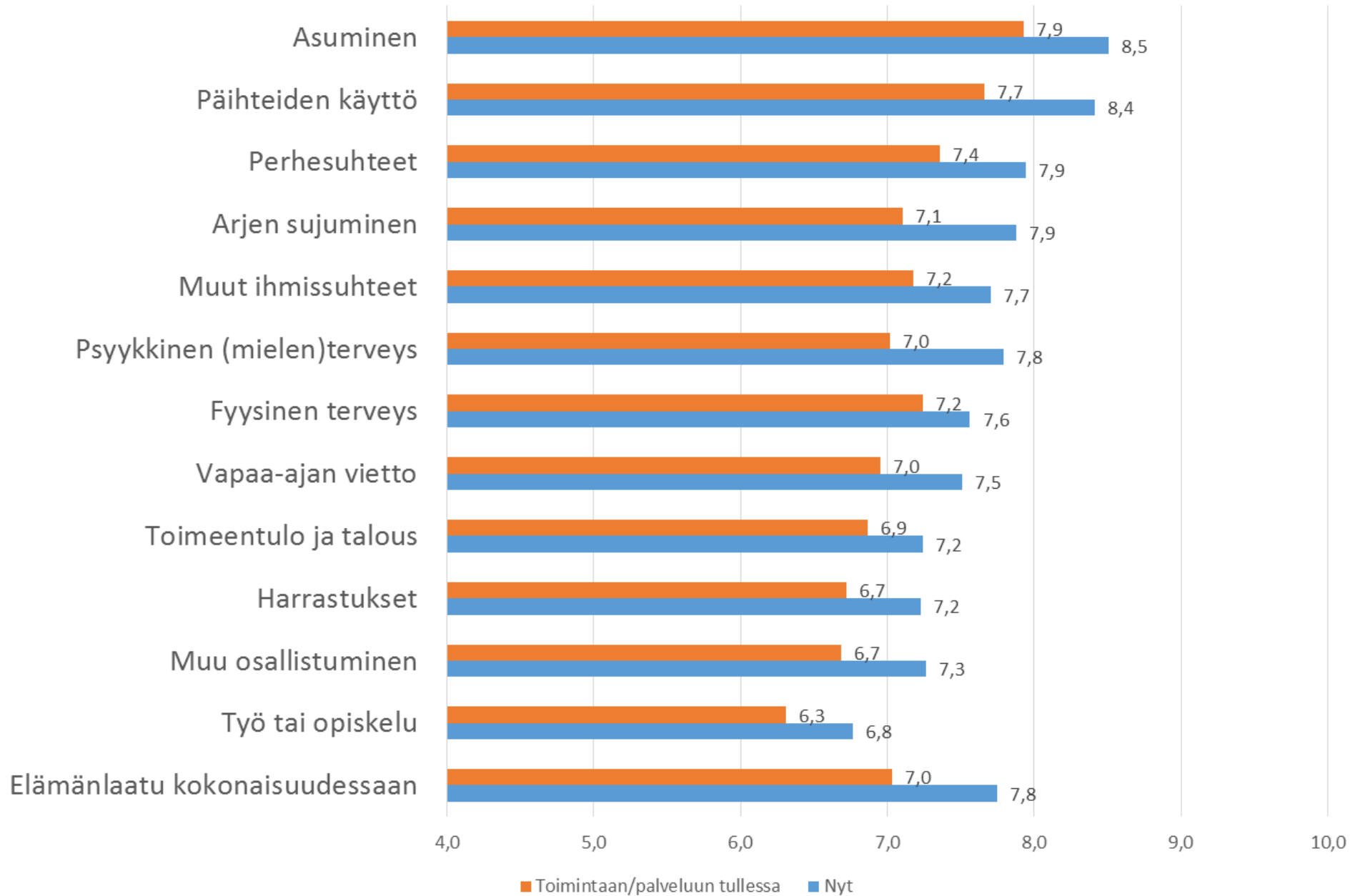
Arvioi jokainen asia käyttäen **kouluarvosanoja 4–10** (4 = tilanne on erittäin huono; 10 = tilanne erinomainen tai asia erinomaisesti hallinnassa)

☐ Asuminen	☐ Perhesuhteet	☐ Muut ihmissuhteet
☐ Arjen sujuminen	☐ Harrastukset	☐ Muu osallistuminen
☐ Työ tai opiskelu	☐ Vapaa-ajan vietto	☐ Päihteiden käyttö
☐ Fyysinen terveys	☐ Psyykkinen (mielen) terveys	☐ Toimeentulo ja talous
☐ Elämänlaatu kokonaisuudessaan		

Miten arvioit OMAA tilannettasi eri osa-alueilla silloin KUN TULIT MUKAAN TÄHÄN PALVELUUN?

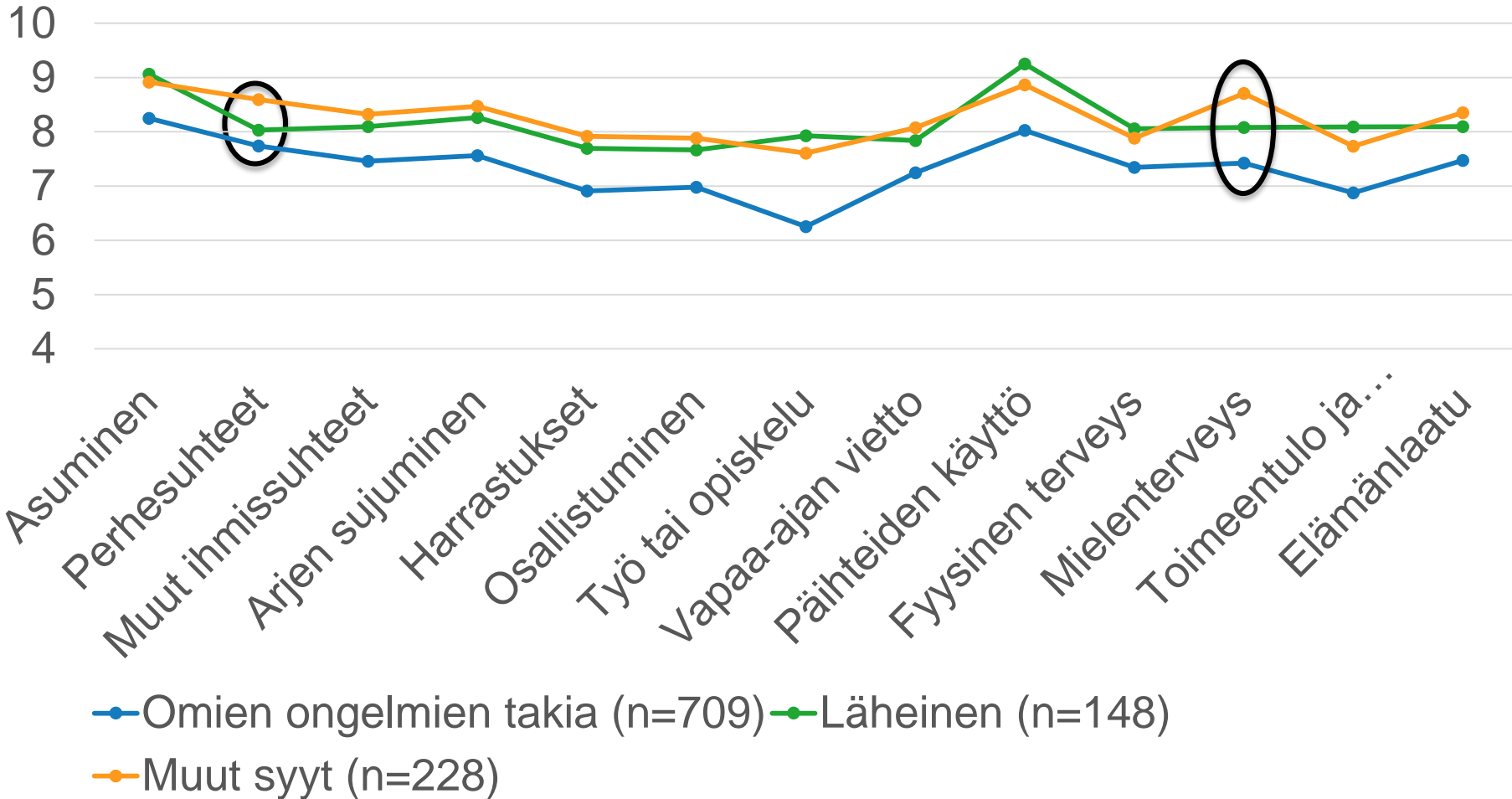
Arvioi jokainen asia käyttäen **kouluarvosanoja 4–10**

☐ Asuminen	☐ Perhesuhteet	☐ Muut ihmissuhteet
☐ Arjen sujuminen	☐ Harrastukset	☐ Muu osallistuminen
☐ Työ tai opiskelu	☐ Vapaa-ajan vietto	☐ Päihteiden käyttö
☐ Fyysinen terveys	☐ Psyykkinen (mielen) terveys	☐ Toimeentulo ja talous
☐ Elämänlaatu kokonaisuudessaan		

Elämäntilanne nyt

ryhmien keskiarvot kouluarvosanoista 4 - 10

Tunnetko itsesi huono- tai hyväosaiseksi?

- Erittäin huono-osaiseksi Huono-osaiseksi Sekä hyvä- että huono-osaiseksi
 Hyvä-osaiseksi Erittäin hyväosaiseksi

Kerro omin sanoin kokemuksistasi

	Oma ongelma (n=681)	Läheinen (n=142)	Muu syy (n=216)
Erittäin huono-osaiseksi	3	0	5
Huono-osaiseksi	15	3	6
Sekä hyvä- että huono- osaiseksi	57	50	34
Hyväosaiseksi	21	44	44
Erittäin hyväosaiseksi	4	4	12
%-taulukko	100	99	100

Esimerkkejä vapaista vastauksista

1. Vaikka kuinka ajoissa yrittänyt pyytää apua, niin kukaan ei auttanut mitenkään vaikka kuinka yritän. Sitten masentuu niin pahasti etkä jaksa jatkaa yrittää. Vaikea yrittää nousta ylös enää kerta toisensa jälkeen.

2. Paskaa niskaan tekipä mitä vaan

3. Tunnen olevani syrjässä yhteiskunnasta, siinä mielessä huono-osaiseksi, mutta elämä tuntuu merkitykselliseltä ja elän hyvää elämää.

3. Olen geneettisesti kirottu/sosiaalisesti siunattu

4. Päivä kerrallaan eteenpäin. Tehdä tänään oma osa niin hyvin kun voi. Haluan olla kiitollinen siitä kaikesta hyvästä mitä minulla on tänään.

5. Hyväosaisuus kohdallani tarkoittaa lähinnä päihteettömyyttäni, riippuvuuksista vapautumista ja toipuvien pariin liittymistä samoin tavoittein yhdessä

A-kilta ryhmähaastattelu: kokemuksia sekä hyvä- että huono-osaisuudesta

- **Toivo** kuntoutuksen edetessä – subjektiivinen kokemus paranee
- vertaistuki – toivo, en ole yksin
- henkinen hyvinvointi – saa palveluja
- toiminta on taikasana

- **Toipuminen** tuo tulevaisuutta
- asteikkoa korjataan yhteisössä
- Toipumiskokemus: elämä raiteilleen, tärkeää mutta **talous** ei muuttunut, tunne muuttui
- talous kapea – ei tärkeä jollei se arvona ole tärkeä
- jos ei ole rahaa ei voi päättää omista asioista
- selviytyminen ja suoriutuminen – tulot liittyvät toisiinsa myös arvoina
- **Arvot**, omat valinnat
- mitä itse pitää tärkeänä

- **Riippuu mihin vertaa**
- ei henkistä eikä fyysistä väkivaltaa
- hyväosaisuus isoja paloja, huono-osaisuus koostuu pienemmistä asioista
- erittäin hyväosainen kokonaisuudessaan vaikka pieniä asioita huonosti

Digitaalipalvelujen käyttö

- **Ei sähköistä asiointia** miehistä 18 % ja naisista 12 %
18-45-vuotiaista 2-8% ja 46-85-vuotiaista 11-46%
Huono- ja hyväosaisten välinen ero säännöllisessä käytössä (68 % vrs. 80 %)
- **Ei sosiaalista mediaa** miehistä 37 % ja naisista 28 %
18-45-vuotiaista 13-20% ja 46-85-vuotiaista 31-68%
Huono- ja hyväosaisten välinen ero ei merkitsevää

Muut järjestötoimijat käyttävät palvelun käyttäjiä **säännöllisemmin** sähköistä asiointia, internet hakuja ja somea (ei-käytössä ei eroa)

Digitaalisia palveluita **toisinaan (n=132)** käyttäneet olivat antaneet elämäntilanteelleen ja toimintakyvyilleen **kaikilla osa-alueilla heikommat arviot** kuin säännölliset digikäyttäjät ja ei-käyttäjät

Ajatuksia

- Järjestötyön kannalta subjektiivinen kokemus on tärkeää
- On tärkeä ymmärtää mistä kokemus muodostuu
- Tuen tarpeiden jatkuva kartoittaminen
- Peilattava toiminnan tavoitteisiin – esim. täysraittius vai toimintakyvyn ja hyvinvoinnin paraneminen
- On oltava tarkkana, että tutkimus ei leimaa henkilöitä tai vahvista vanhoja leimoja
- Digitaaliset palvelut ei ole ratkaisu niille, jotka ovat kaikkein eniten syrjässä.
- TOIVO

Tietoa ja toimintaa

Tietopuu mm. www.a-klinikka.fi/tietopuu/

- Tiimi –lehden **Tutkittua** –jutut
- Tietopuu julkaisusarjat (myös vertaisarvioitu verkkosarja)
- Referaattitietokanta
- MIPA

A-klinikkasäätiön tutkimusryhmä

www.a-klinikka.fi/kehittaminen-ja-tutkimus/tutkimusryhma